

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логічний самозахист

Рівень вищої освіти: всі

Освітньо-наукова програма: всі

Спеціальність: всі

Галузь знань: всі

Форма навчання – денна, заочна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від “25” червня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література
10. Програмові вимоги

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Логічний самозахист
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Гнатюк Ярослав Степанович
Контактний телефон викладача	0956436042
Е-mail викладача	jaroslav.gnatiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	за попередньою домовленістю
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Логічний самозахист» може бути складовою програми підготовки студентів всіх спеціальностей.</p> <p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є логічна техніка публічного захисту істини; лінгвістичні, риторичні і психологічні методики переконання в її слушності; прийоми нейтралізації маніпулятивного впливу на свідомість і поведінку.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культура діалогу. 2. Мистецтво аргументації. <p>Навчальна дисципліна «Логічний самозахист» вивчається разом із іншими науковими дисциплінами. Вона є теоретичною основою для забезпечення набуття слухачами навчального курсу інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо ведення конфліктного діалогу, переконливого мовлення, побудови аргументації і критики.</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню логічної культури ведення суперечки, аргументації та критики. Окреслене коло проблем є важливим для засвоєння та набуття практичних навичок студентами, що навчаються всіма спеціальностями.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Логічний самозахист» є ознайомлення з технікою побудови аргументативних міркувань, захисту власної точки зору, правилами прийняття та відхилення аргументів.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Логічний самозахист» є формування у студентів логічної техніки аргументації і критичного мислення, критеріїв прийняття та відхилення тверджень, запитань та імперативів, навичок переконливого впливу у конфліктних ситуаціях.</p>	
4. Компетентності	
<p>Оволодіння культурою діалогу, мистецтвом постановки запитань і формулювання відповідей, побудови ефективної аргументації і критики.</p> <p>Вміння проводити логічний аналіз конфліктного діалогу, аргументації та критики, нейтралізувати прийоми впливу в суперечці.</p>	

5. Результати навчання

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати :

- природу суперечки, її види і принципи ведення;
- базові моделі суперечки;
- роль запитань і відповідей у процесі ведення суперечки;
- теорію аргументації та її види;
- критику та її види;
- прийоми маніпулювання у суперечці і способи їх нейтралізації;
- психологічні прийоми впливу у суперечці.

вміти :

- застосовувати стратегії і тактики суперечки;
- використовувати принципи та методики ведення суперечки;
- послуговуватися теорією аргументації і критики.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	033 Філософія	4	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцінок за сем. занят.	Термін виконання
Тема 1. Публічний захист істини і неформальна логіка.	Лекція, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	Гнатюк Я. С. Еристика та евристика / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Симфонія, 2013. Хоменко І. В. Еристика: мистецтво полеміки / І. В. Хоменко. – К.: Юрінком Інтер, 2001. Хоменко І. В. Еристика / І. В. Хоменко. – К.: ЦУЛ, 2008. Хоменко І. Неорфмальна	Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання, тестування, опрацювання рекомендованої літератури.	5	Відповідно до розкладу занять
Тема 2. Конфліктний діалог.					
Тема 3. Еротетика діалогу.					
Тема 4. Аргументація і критика.					
Тема 5. Прийоми впливу в аргументації.					
Тема 6. Правила і помилки в					

аргументації.		логіка та аргументативне міркування / І. Хоменко // Філософська думка. – 2016. – №3.			
---------------	--	--	--	--	--

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (лютий-червень): 1) присутність на лекційному занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – максимально 3 бали (чотири оцінки із дев'ять семінарських занять); 3) дві письмові роботи (в межах семінарських занять) – максимально 3 бали за кожен окремо. 4) контроль за самостійною роботою – здійснюється у формі комп'ютерного тестування у поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем. За бажанням студента можна пройти підсумковий контроль (залік) у тестовій формі (із використанням комп'ютерних технологій). У тесті 50 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється 1 бал. Час проходження тестування – 50 хвилин. Максимальна кількість балів – 50. Загальна кількість – 50 балів. Сумарна кількість –100 балів.
Вимоги до письмової роботи	Дві письмові роботи: Робота 1 – охоплює матеріал лекційних тем 1-4. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 90 хв. (в межах семінарського заняття). Робота 2 – охоплює матеріал тем 5-8. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 90 хв. (в межах семінарського заняття).
Умови допуску до підсумкового контролю	Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 40 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента. 2) двох письмових (контрольних) робіт протягом семестру. Виконання цих завдань передбачає якісну, системну, цілеспрямовану навчальну діяльність студента у підготовці до написання роботи. Студент допускається до підсумкового контролю (залік) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів (максимально – 50).

8. Політика курсу

При організації освітнього процесу студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про академічні відпустки та повторне навчання в вищих закладах освіти; Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (02.03.2016, №43-АГП); Положення про академічну доброчесність; Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком; Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№18 від 2.02.2016р.); Політика курсу «Еристика» ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує усі завдання, які зазначені у програмі (силабусі) вчасно. За умови відсутності студента на лекції чи семінарському занятті, отримання незадовільної оцінки на семінарських заняттях ж неякісного виконання візуалізованої презентації визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, незадовільних оцінок та подачі для попереднього перегляду візуалізованих презентацій. У випадку запозичення робіт (випадків плагіату), виявів академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи. При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – письмова робота із попередньо узгоджених тем семінарських

занять. Якщо студент не ліквідував заборгованість за талоном №3 (при комісії) і не набрав мінімум 50 балів, йому буде запропоновано повторне вивчення даної навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Базова

Гнатюк Я. С. Еристика та евристика / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2013.
Хоменко І. В. Еристика: мистецтво полеміки / І. В. Хоменко. – К.: Юрінком Інтер, 2001.
Хоменко І. В. Еристика / І. В. Хоменко. – К.: ЦУЛ, 2008.
Хоменко І. Неорфмальна логіка та аргументативне міркування / І. Хоменко // Філософська думка. – 2016. – №3.

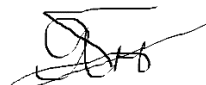
Допоміжна

Берков В. Ф. Культура діалога / В. Ф. Берков, Я. С. Яскевич. – Мн.: Новое знание, 2002.
Ивин А. А. Основы теории аргументации / А. А. Ивин. – М.: Владос, 1997.
Шейнов В. П. Искусство убеждать: технология скрытого управления людьми / В. П. Шейнов. – Мн.: Харвест, 2006.
Шипунова О. Д. Логика и теория аргументации / О. Д. Шипунова. – М.: Гардарики, 2005.

10. Програмові вимоги

1. Передумови появи і проблема визначення неформальної логіки.
2. Аргументативне міркування, рівні та виміри його аналізу.
3. Аргументативне метаміркування та його різновиди.
4. Конфліктний діалог я суперечка.
5. Дискусія, полеміка, диспут, дебати, еkleктика, софістика.
6. Логічна характеристика запитань і відповідей.
7. Класифікація запитань і відповідей.
8. Методи і правила постановки запитань та побудови відповідей.
9. Аргументація, її види та техніка аналізу.
10. Критика та її види.
11. Оцінка висловлювань в аргументації та критиці.
12. Поняття маніпуляції.
13. Передумови, цілі та засоби маніпулювання.
14. Прийоми вербального і невербального маніпулювання.
15. Тактичні й психологічні прийоми маніпулювання.
16. Правил щодо організації дискусії та типові помилки при їх порушенні.
17. Правила щодо процесу дискусії та типові помилки при їх порушенні.

Викладач

доц. Гнатюк Я. С.

